

Turkish

NSW Health Care System Information Booklet

NSW'de Sağlık Hizmetleri Bilgilendirme Kitapçığı

NSW Refugee
Health Service

NSWHEALTH

www.refugeehealth.org.au

Yeni gelmiş olan bir mülteci veya göçmen misiniz? Bu kitapçık size, NSW'deki sağlık hizmetleri hakkında bilgi verir.

🔗 Sağlık kartları (Health cards)

➤ Medicare

Medicare, Avustralya'nın kamu sağlık sigortası programıdır.

Bir Medicare kartı alabilmek için:

1. **132 011** numaralı telefonu arayın ve size en yakın Medicare ofisinin adresini isteyin.
2. Medicare ofisine gidin ve ***Hoşgeldiniz Dosyası***'ni (*Welcome Kit*) isteyin. *Hoşgeldiniz Dosyası* Arapça, Boşnakça, Çince, Hırvatça, İngilizce, Rumca, Endonezyaca, İtalyanca, Makedonca, Sırpça, İspanyolca ve Vietnamca olarak mevcuttur.
3. Ofiste, Medicare kartı için bir form doldurun. Pasaportunuzu, ikinci bir kimliğinizi ve belki seyahat belgelerinizi göstermeniz gerekecektir.

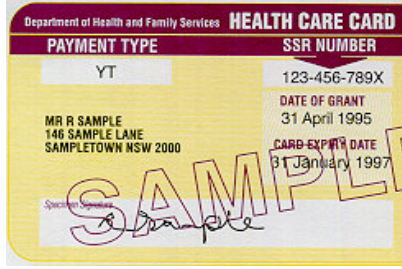
Medicare, şu durumlarda masrafların tamamını veya bir kısmını öder:

- bölgenizdeki doktorları veya uzman doktorlarınızı ziyaret ettiğinizde
- bir kamu hastanesinde kamu hastası iseniz
- bir gözlükçüde göz testi yaptırdığınızda
- film çektiğinizde veya patoloji testi yaptırdığınızda

Doktorunuz *toplu faturalama* yaparsa, ziyaretiniz, doktorunuzun parasını Medicare ödeyeceği için ücretsizdir. Doktorunuz *toplu faturalama* yapmazsa, önce doktora ücretini ödeyin, sonra Medicare'den paranın bir kısmını talep edin.

➤ Sağlık Bakım Kartı (Health Care Card)

Centrelink, geliri düşük olan veya hiç olmayan ve hükümetten belirli ödemeler ya da emeklilik ödenekleri alan kişilere bir Sağlık Bakım Kartı veya Emeklilik Ayrıcalık Kartı verir.

Bir Sağlık Bakım Kartı veya Emeklilik Ayrıcalık Kartı şunların ödenmesinde yardımcı olur:

- doktor tarafından verilen ilaçlar
- cankurtaran hizmetleri
- kamu dış kliniklerinde dış tedavisi

Daha fazla bilgi için, **131 202**'den Centrelink Çokdilli Bilgilendirme Merkezi'ni arayın. İngilizce konuşuyorsanız Centrelink'i **136 150**'den arayabilirsiniz.

Medicare Kartınızı ve Sağlık Bakım Kartınızı (veya Emeklilik Ayrıcalık Kartınızı) daima yanınızda taşımayı unutmayın.

🔗 Profesyonel tercümanlar (Professional interpreters)

İngilizce konuşamıyorsanız, daima profesyonel bir tercüman isteyiniz. Bir akrabayı kullanmamak daha iyidir. Bir doktora, hastaneye, Toplum Sağlık Merkezi'ne veya Erken Çocukluk Merkezi'ne gittiğinizde tercümanlık hizmetleri vardır. Bu hizmetler ücretsizdir ve saklı tutulur.

Bir tercümana ihtiyacınız varsa:

- Doktora veya sağlık kliniğine telefon edip randevu alınız.
- Resepsiyon görevlisine bir tercümana ihtiyacınız olduğunu söyleyiniz ve onlar sizin için ücretsiz bir tercüman ayarlamaya çalışacaklardır. Ziyaretiniz sırasında tercüman ya telefonda veya bulunduğunuz odada sizinle birlikte olacaktır.

Ayrıca, **13 14 50**'den Yazılı ve Sözlü Çeviri Servisi'ni (TIS) arayabilir ve herhangi bir servise bağlanmayı isteyebilirsiniz.

🔗 Acil Durumlar (Emergencies)

➤ Acil servise gitmek (Going to the emergency department)

Ciddi olmayan sağlık sorunları için bölgenizdeki doktora gitmelisiniz.

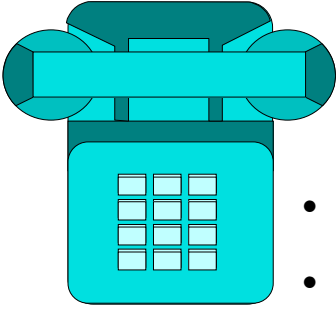
Acil bir sağlık sorunu için en yakın kamu hastanesinin Acil Servisi'ne gidebilirsiniz. Acil servisler haftanın yedi günü, günde 24 saat açıktır ve doktorlar ve hemşireler buralarda daima görev başındadır. Ağır hasta olanların daha öncelikli görülmesi gerektiğinden acil servislerde birkaç saat bekleyebilirsiniz.

Size en yakın kamu hastanesini bulmak için, Beyaz Sayfalı veya Sarı Sayfalı telefon rehberlerinde *Hastaneler – Kamu (Hospitals – Public)* bölümüne bakınız.

➤ Cankurtaran (Ambulance)

Cankurtaran görevlileri ilk yardımda bulunabilir ve sizi hastaneye götürebilirler. Sağlık Bakım Kartınız varsa, cankurtaran ücretsizdir. Sağlık Bakım Kartınız yoksa, ödeme yapmanız gerekecektir.

Acil bir tıbbi durumunuz varsa:

- 000 numaralı telefonu arayınız

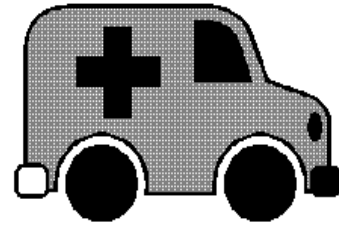
- Operatör *Yangın, Polis veya Cankurtaran*'dan hangisini istediğinizi sorduğunda, *Cankurtaran* istediğinizi söyleyiniz
- Operatörün şu sorularını yanıtlayınız:

- adınız
- telefon numaranız
- acil durum
- acil durumun olduğu adres
- sizinkini kesen en yakın cadde veya bilinen bir işaret

İngilizce konuşamıyorsanız:

- operatöre hangi dili konuştuğunuzu söyleyin
- operatörün sizi Yazılı ve Sözlü Çeviri Servisi'ne (TIS) bağlamasını bekleyin –

TELEFONU KAPATMAYIN

🔗 Sağlığınıza dikkat etmek (Looking after your health)

➤ NSW Mülteciler Sağlık Servisi (NSW Refugee Health Service)

Avustralya'ya mülteci olarak gelmişseniz veya mülteci konumu için başvurmuşsanız, şunlar için Mülteci Sağlık Servisi'ne başvurabilirsiniz:

bölgenizdeki genel pratisyenler hakkında bilgi

NSW'deki sağlık hizmetleri hakkında eğitim

bir genel pratisyen tarafından ücretsiz sağlık değerlendirmesi (sadece Sydney'de).

Tercümanlar ücretsiz olarak sağlanır. Bir Mülteci Sağlık Kliniği'ne gidiyorsanız, aldığımız ilaçların bir listesini, tüm sağlık raporlarınızı ve (varsa) Medicare kartınızı getirmelisiniz. Telefon 8778 0770.

➤ Bölgenizdeki doktoru veya Genel Pratisyeni (GP) ziyaret etmek (Visiting the local doctor or General Practitioner - GP)

Avustralya'da çoğu kişiler, sağlık sorunları olduğunda bölgelerindeki bir doktora veya *genel pratisyene* (GP) giderler. GP'lerin ofislerine *Muayenehane* veya *Sağlık Merkezleri* denir.

Kendi toplumunuzdan birine sizin dilinizi konuşan bir GP tanıyıp sorun. Gittiğiniz GP dilinizi konuşmuyorsa, bu doktor telefonda ücretsiz sağlayabilir.

Zaman zaman doktor, sizinle birlikte muayenehanede bir tercüman Bu durumda, sizin ve tercümanın randevusu iki hafta önceden

Bir GP ile görüştüğünüzde sağlık sorununuz ve GP'nin sizi nasıl tedavi hakkında bilgi istemelisiniz. GP'nizden hoşnut kalmazsanız, başka bir yeğleyebilirsiniz.

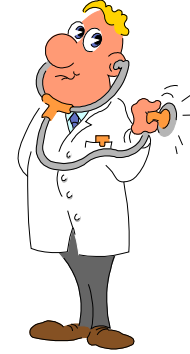
Size en yakın GP'yi bulmak için Sarı Sayfalı telefon rehberinde *Medical Practitioners (Tıbbi Pratisyenler)* bölümüne bakınız. Çoğu doktorlardan telefonla randevu alabilirsiniz.

Avustralya'ya mülteci olarak gelmişseniz, bir sağlık kontrolü için **NSW Mülteci Sağlık Servisi** ile ilişkiye geçebilirsiniz. Tercümanlar ücretsiz olarak sağlanır. Randevu almak için **8778 0770** numaralı telefonu arayın.

➤ İlaçlar (Medicines)

Doktorunuz ilaç için size *reçete* verebilir. Reçeteyi bir eczaneye Antibiyotikler gibi kimi ilaçlar> sadece doktorunuzdan reçeteniz varsa Eczacıınıza Medicare kartınızı ve, varsa, Sağlık Bakım Kartınızı veya Kartınızı göstermelisiniz. Çoğu ilaçlar Sağlık Bakım Kartı veya Emeklilik için daha ucuzdur.

Sizin veya ailenizin bir yıl içinde oldukça fazla ilaca ihtiyacınız varsa, *Güvenlik Ağı'nı* (Safety Net) sorunuz. İlaçlar için belirli bir tutar harcarsanız, o yıl ihtiyacınız olan diğer ilaçları daha ucuza alırsınız.

tanımadığını
bir tercüman

bulundurabilir.
alınmalıdır.

edeceği
doktora gitmeyi

götürmelisiniz.
alabilirsiniz.

Emeklilik
Kartı sahipleri

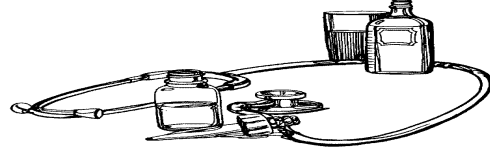
eczacıınıza

➤ Bir uzman doktoru görmek (Seeing a specialist)

Daha fazla teste veya tedaviye ihtiyacınız varsa GP'niz sizi uzman bir doktora havale edebilir: Örneğin kalp sorunları için bir *kalp uzmanına (kardiyolog)* gidebilirsiniz.

Bir uzman doktoru görmek için:

- GP'nizden bir **havale mektubunuz** olmalıdır
- Randevu almalısınız

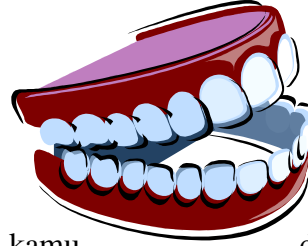
Çoğu uzman doktorlar *toplu faturalama (Bulk Billing)* yapmaz ama, kimileri Sağlık Bakım Kartı olanlar için *toplu faturalama* yapabilir. GP'niz sizi bir uzman doktora havale edecekse, GP'nizden bunun kaç malolacağını öğrenin.

Çok fazlaya mal olacaksa, GP'nizden sizi bir kamu hastanesi kliniğine göndermesini isteyin. Daha uzun beklemeniz gerekecektir ama, Medicare kartınız varsa, ücret ödemezsiniz.

➤ Kamu hastaneleri (Public hospitals)

Kamu hastaneleri, Medicare kartı sahibi olanlar için, (bir kamu hastası olarak tedavi gördüklerinde) **ücretsizdir**. Kamu hastanelerindeki kamu hastaları hastanenin doktor ve uzman doktorları tarafından tedavi edilir.

➤ Kamu diş hizmetleri (Public dental services)

Sağlık Bakım Kartınız veya Emekli Ayrıcalıkları Kartınız varsa, kamu diş hizmetlerini kullanabilirsiniz. 18 yaşından küçük tüm çocuklar ve öğrenciler de ücretsiz kamu diş hizmetlerini kullanabilir.

New South Wales'te birkaç tane kamu diş kliniği vardır. Kliniklerde, tedavi olmak isteyenler için bir bekleme listesi vardır. Kamu diş kliniğine gitmek istiyorsanız:

- Bölgenizdeki **Ağız Sağlığı Hasta Kabulü ve Bilgilendirme Servisi**'ne telefon ediniz (aşağıdaki listeye bakınız).
- Görevlilerin sizin hakkınızda ve diş sorununuz hakkında sorduğu soruları yanıtlayınız.
- Klinik, gereksinimlerinizi gözden geçirmek için ilk randevunuzu ayarlayacaktır.

İngilizce konuşamıyorsanız, bölgenizdeki **Ağız Sağlığı Bilgilendirme Servisi**'ni aramadan önce **131 450**'den TIS'i arayınız. Aşağıdaki listeden aramak istediğiniz telefon numarasını operatöre söylemeniz gerekecektir.

Bunlar Sydney, Newcastle ve Wollongong'daki telefon numaralarıdır:

Ağız Sağlığı Hasta Kabulü ve Bilgilendirme Servisleri

Merkezi Sydney – United Dental Hospital	9293 3333
Güney Doğu Sydney	1300 134 226
Güney Batı Sydney	1300 55 93 93
Batı Sydney – Westmead Hospital	9845 6766
Uzak Batı Sydney–Nepean Hospital (Penrith bölgesi)	4734 2387
Illawarra (Wollongong bölgesi)	1300 369 651
Hunter (Newcastle bölgesi)	1300 651 625
Orta Kuzey Sahili Bölgesi Sağlık Servisi	1300 651 625

Sağlık Bakım Kartınız veya Emekli Ayrıcalık Kartınız yoksa, özel bir diş kliniğine gitmeniz gerekir. Size en yakın dişçiyi bulmak için Sarı Sayfalı telefon rehberinde *Dişçiler (Dentists)* bölümüne bakınız.

➤ Toplum Sağlık Merkezleri (Community Health Centres)

GP'nize ek olarak, Toplum Sağlık Merkezleri de kimi sağlık ve refah sorunlarınıza yardımcı olabilir. Size en yakın merkez, Beyaz veya Sarı Sayfalı telefon rehberinin *Toplum Sağlık Merkezleri (Community Health Centres)* bölümündedir.

Toplum Sağlık Merkezleri'nde şunları görebilirsiniz:

- örneğin alkol ve uyuşturucu sorununa ilişkin olarak danışmanlık ve sosyal destek sağlayan sosyal görevliler veya psikologlar
- anababalara ve çocuklara ve yaşlılara yardımcı olan özel eğitilmiş toplum hemşireleri
- hastalık veya sakatlıktan sonra insanlara yardımcı olan fizik tedavisi uzmanı
- konuşma sorunları olan çocuklara yardımcı olan konuşma patolojisi uzmanları

Toplum Sağlık Merkezleri'nde, çevredeki etnik gruplara yardımcı olmak üzere sık sık çokkültürlü sağlık görevlileri bulunur. Kimi hizmetler için küçük bir ücret alınabilir.

➤ Kadın sağlığı hizmetleri (Women's health services)

Kadın Sağlık Merkezleri, kadınlara birçok konuda bilgi ve tavsiyeler sağlar. Örn: cinsel ilişkilerle geçen iltihaplanmalar, ev içi şiddet, rahim boynu testleri, göğüs aybaşı sorunları, menopoz. Ayrıca kadınlar için değişik destek grupları da vardır. merkezi Beyaz Sayfalı telefon rehberinde *Kadın Sağlığı Merkezleri (Women's Health Centres)* bölümünde bulabilirsiniz.

Size bakan veya size yakın bir kişi sizi veya ailenizi incitiyorsa veya her zaman **1800 656 463** numaralı telefondan **Ev İçi Şiddet Yardım Hattı**'nı Avustralya'da ev işi şiddet suçtur ve ailelerin korunma hakkı vardır.

üreme sağlığı,
kontrolleri,
Size en yakın
Health Centre)

korkutuyorsa,
arayabilirsiniz.

➤ Çocuk sağlığı hizmetleri (Children's health services)

Çocuğu olan ailelere yardımcı olan birkaç servis vardır.

Erken Çocukluk Sağlık Merkezleri'nde hemşireler:

- bebeklerinin ve küçük çocuklarının bakımında yardımcıları
- aşılar hakkında tavsiyelerde bulunur,
- ev ziyaretleri ayarlayabilir.

anababalara

Size en yakın merkezi bulmak için Beyaz Sayfalı telefon rehberinde *Erken Çocukluk Sağlık Merkezleri (Early Childhood Health Centres)* bölümüne bakınız.

Tresillian ve **Karitane**, 5 yaşından küçük çocukları olan anababalara ve bakıcılara yardımcı olan kuruluşlardır. şu konularda size yardımcı olabilirler:

- emzirme
- bebeğiniz uyumuyorsa
- sinirliyseniz
- çocuk bakım seçenekleri konusunda.

Tresillian'ın 24 saat anababa yardım hattı vardır. Sydney'de yaşıyorsanız, **9787 0855**'i arayın. Sydney dışında yaşıyorsanız **1800 637 357**'yi arayın

Karitane'nin de **9794 2300** numarada 24 saat çalışan telefon yardım hattı vardır.

➤ Gençlik sağlığı hizmetleri (Youth health services)

NSW'de 12 ile 20 yaşları arasındaki kişiler için sağlık merkezleri vardır. Bu merkezler anababalara da yardımcı olur. Gençlik sağlık merkezleri sağlık eğitimi, bilgi ve tavsiye sağlar. Bu hizmetler gizli tutulur. Bu merkezler şunlardır:

Corner Youth Health Service (Bankstown)	9796 8633
Fairfield Youth Health Team	8717 1717
Kirketon Road Health Centre (Kings Cross)	9360 2766
Canterbury Youth Health Service	9787 0600
Cellblock (Camperdown)	9516 2233
Western Area Adolescent Team	9881 1230
Traxside (Campbelltown)	4625 2525
High Street Youth Health Centre (Harris Park)	9687 2544
The Warehouse (Penrith)	4721 8330
Community Health Adolescents in Need (Wollongong)	4226 5816

🔗 Duygusal sağlığınıza dikkat etmek

(Looking after your emotional health)

➤ İşkence ve Travma Geirenlerin Tedavi ve Rehabilitasyonu Servisi, STARTTS (Service for the Treatment and Rehabilitation of Torture and Trauma survivors)

Bu servisin, Avustralya'ya gelmeden önce işkenceden geçen veya travma geçiren mültecilere ve mülteci kökenli kişilere yardımcı olabilecek danışmanları vardır. Birçok görevli değişik diller konuşabilir. **9794 1900** numaralı telefonu arayınız.

STARTTS'ın ayrıca, Avustralya'ya gelmelerinden sonraki oniki ay içinde toplumsal ve duygusal gereksinimleri olan mültecilere ücretsiz yardım sağlayan bir **Erken Müdahale Programı (E.I.P.)** vardır. 9646 6666 numaralı telefonu arayınız.

STARTTS hizmetleri ücretsizdir ve saklı tutulur.

➤ Kültürlerarası Akıl Sağlığı Merkezi, Transcultural Mental Health Centre (TMHC)

Bu merkez, ingilizce konuşulmayan kökene sahip kişiler içindir. Duygusal ve akıl sağlığı sorunları olan kişilere yardımcı olur. TMHC psikolojik kontroller ve kısa süreli danışmanlık ayarlayabilir. Görevlileri 50'den fazla dili konuşmaktadır. Tüm hizmetler ücretsizdir ve saklı tutulur. Bu hizmeti kullanmak için Medicare kartına ihtiyacınız yoktur. GP'ler ve sağlık bakımı görevlileri sizi havale edebilir. Ayrıca siz de **9840 3800** veya **1800 648 911** numaralı telefonlardan TMHC'yi arayabilirsiniz.

➤ Akıl Sağlığı Servisleri (Mental Health Services)

Sosyal ve duygusal sorunlarınız varsa, bölgenizdeki Akıl Sağlığı Servisi ile de ilişkiye geçebilirsiniz. Size ve ailenize yardımcı olabilecek psikiyatristler, psikologlar veya sosyal görevlilerle konuşabilirsiniz. Tüm hizmetler ücretsizdir ve saklı tutulur. Size en yakın Akıl Sağlığı Merkezi'ni bulmak için en yakın hastaneye veya Toplum Sağlık Merkezi'ne telefon ediniz veya bölgenizdeki doktora sorunuz.

🔗 Sağlık hakları ve sorumlulukları

Sağlık görevlileri, doktorlar, hemşireler, psikologlar, danışmanlar ve diğerleri demektir.

➤ Haklarınız

Sağlık görevlileri size şunları anlatmalıdır:

- rahatsızlığınızı veya hastalığınızı
- tıbbi testleri
- tedaviyi
- tedavinin olası yan etkilerini ve risklerini

Tüm hastalar şu haklara sahiptir:

- özen, saygı ve onurla tedavi görme
- inançlarına ve kültürel ve dinsel göreneklerine saygı görme
- başka tıbbi görüş alma
- kişisel tıbbi kayıtlarını görme
- kişisel tıbbi kayıtlarının başkalarından saklanması
- istedikleri zaman onaylarını geri çekme ve daha fazla tedaviyi reddetme
- bir sağlık bakımı tercümanından yardım isteme.

➤ Sorumluluklarınız

- sağlığınız hakkında her şeyi sağlık görevlilerine anlatma
- ilaç, alkol, tütün veya diğer uyuşturucuları kullanıyorsanız sağlık görevlilerine bilgi verme
- randevularınıza zamanında gitme veya bir randevuya gidemiyorsanız, özellikle de bir tercüman ayarlanmışsa, sağlık görevlilerini bilgilendirme.

➤ Nasıl şikayette bulunulabilir

Avustralya'da bir sağlık hizmeti veya sağlık görevlisi hakkında şikayette bulunabilirsiniz.

Kendinizin veya ailenizin aldığı tedavi konusunda endişeleriniz varsa, endişelerinizi sağlık görevlisi ile görüşünüz. Sağlık görevlisi ile görüştükten sonra endişeleriniz yine de giderilmemişse:

- tedavi gördüğünüz hastaneyi arayın ve **Hasta Destek Görevlisi'** (Patient Support Officer)ni isteyin

veya

- tedavi gördüğünüz sağlık merkezini arayıp **Müdür'**ü (Manager) isteyin

veya

- **1800 043 159** numaralı telefondan (ücretsiz arama) **Sağlık Bakımı Şikayetleri Komisyonu** (Health Care Complaints Commission) ile ilişkiye geçin.

➔ İngilizce konuşamıyorsanız 131 450'den TIS ile ilişkiye geçin.

* * *